

Archeologienota Merksem, IJzerlaanbrug Programma van maatregelen

1 Gemotiveerd advies

Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek kan worden vastgesteld dat het plangebied een totale oppervlakte omvat van ca. 4.735 m². De geplande werken beslaan een oppervlakte van ca. 2.900 m². Aangezien het plangebied in een bufferzone ligt in de buurt van een woon- of recreatiegebied, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3.000 m² of meer bedraagt en de ingreep minstens 1.000 m² bedraagt, werd door BAAC Vlaanderen een archeologienota opgemaakt.

De enige archeologische relevante sporen die aangesneden zouden kunnen worden bij verder archeologisch onderzoek zijn dieper gelegen restanten van de 19de-eeuwse Brialmontomwalling die het plangebied doorkruiste. Op basis van historisch kaartmateriaal kan geconcludeerd worden dat het plangebied gelegen is binnen de voormalige vestinggracht van deze omwalling. De kans dat tijdens de werken andere zones van de omwalling, zoals restanten van de verdedigingsmuur, poortgebouwen, kazernes, bastions, ravelijnen... bedreigd worden, is zo goed als onbestaande: de omwalling werd afgebroken in de 20^e eeuw. Verder archeologisch onderzoek op de betrokken terreinen zal bijgevolg niet leiden tot nuttige kenniswinst. Bovendien is onderzoek naar dergelijke diepgelegen niveaus zeer kostelijk en onveilig. In het geval van een gravend onderzoek zou eerst een damwand moeten worden geplaatst tussen het Albertkanaal en de uit te graven zone. De financiële implicaties hiervan wegen niet op tegen de bijzonder beperkte archeologische kenniswinst voor het terrein.

Het advies luidt dan ook dat ter hoogte van de ingrepen in het plangebied te *Merksem IJzerlaanbrug* geen verder archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd.

1.1 Volledigheid van het onderzoek

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Tijdens het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem werd enkel het bureauonderzoek uitgevoerd. Binnen de archeologische verwachting werd reeds aangetoond dat er een hoge verwachting is voor waardevolle archeologische sites of ensembles binnen het onderzoeksgebied en zijn omgeving. De krijtlijnen van dit onderzoek – de historische locatie van het plangebied binnen de voormalige vestinggracht van de 19de-eeuwse Brialmontomwalling – brengen echter met zekerheid een zeer lage complexwaarde van verder onderzoek met zich mee: De Antwerpse stadsmuren werden in de jaren 1960 gesloopt onder druk van de stadsuitbreiding en voor de aanleg van de ring die het tracé van de voormalige Brialmontomwalling volgt. Deze elementen in beschouwing genomen, kan met zekerheid worden geconcludeerd dat **verder archeologisch onderzoek naar aanleiding van de voorgelegde omgevingsvergunningsaanvraag niet tot nuttige kenniswinst zal leiden**. Gezien het archeologisch kader wordt geen verder archeologisch onderzoek aanbevolen. Er wordt bijgevolg geen specifiek programma van maatregelen opgemaakt.

1.2 Bepalingen van maatregelen

Gezien het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering zijn volgens de beslissingsboom (C.G.P.5.2.) geen verdere maatregelen nodig. Het archeologisch onderzoek binnen het kader van de betreffende omgevingsvergunningsaanvraag is dan ook volledig. Verdere maatregelen inzake archeologisch onderzoek worden dan ook - conform de Code van Goede Praktijk – niet voorgesteld.

Dit advies ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht.